SUSRET ZBOROVOĐA O GREGORIJANSKOM PJEVANJU: DUBROVNIK JE AKUSTIČNA TEOLOGIJA

SUSRET ZBOROVOĐA CRKVENIH ZBOROVA DUBROVAČKE BISKUPIJE ODRŽAN JE U SUBOTU 28. VELJAČE U BISKUPSKOM SJEMENIŠTU U DUBROVNIKU. MAGISTAR ORGULJA DON IVAN URLIĆ, SVEĆENIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE, VODITELJIMA ZBOROVA GOVORIO JE O TEMI *GREGORIJANSKO PJEVANJE – SVETO NADAHNUĆE I IZAZOV DANAŠNJICE.*

Sudionike je na početku pozdravio profesor Damir Vlašić uime biskupijskog Vijeća za kulturu i znanost, a generalni vikar mons. Ivica Pervan predvodio je uvodnu molitvu.

Predavač Urlić upoznao je okupljene zborovođe s poviješću gregorijanskog pjevanja pojasnivši da je to jednoglasno pjevanje Katoličke Crkve zapadnog obreda bez pratnje instrumenata. Kršćanstvo je od početka shvaćalo da Božja riječ nije samo informacija koja se čuje, nego prije svega događaj koji traži glas. Od 7. do 9. st. razvilo se tako ono što se danas naziva gregorijanskim pjevanjem koje je službena molitva Crkve te mu tako treba pristupati. Dokumenti Crkve nazivaju ga svetom glazbom upravo zato što se bavi Božjom riječju i nije tek ukras ili zvučna kulisa u liturgiji, nego je molitva Crkve. U procesu razvijanja tog pjevanja nastaje repertoar koji posebice koriste redovnici, ali i cijela Crkva.

Govoreći o tome zašto je gregorijansko pjevanje u Crkvi doživljeno kao sveto, predavač je istaknuo da se ono danas u svakodnevnom pastoralu često doživljava kao nešto teško i strano. Naveo je i primjer dječjeg zbora koji je, nakon što su pjevanjem otkrili gregorijansko pjevanje, zavolio to pjevanje više nego uobičajeno.

Predavač se posebno zadržao na Dubrovniku i korizmenom vremenu te istaknuo da je „baš korizma i baš Dubrovnik najprirodniji prostor da gregorijansko pjevanje ne ostane samo imaginarna ideja, nego da postane živa liturgijska praksa“. Kada se govori o gregorijanskom pjevanju u Dubrovniku, ono se ne može odvojiti od dubrovackog prostora i ambijenta: „Usuđujem se danas ovdje reći da je Dubrovnik akustična teologija“, istaknuo je Urlić.

Spominjući kako su u gradovima crkve često obložene lošim materijalima koji gutaju zvuk, kazao je da se u tim slučajevima glazba često spašava raznim pojačivačima, zvučnicima, dodatnim ritmovima ili glasnom pratnjom, „a Dubrovnik sa svojim kamenim crkvama i visokim svodovima, često razotkriva gregorijansko pjevanje kakvo ono samo u sebi jest i kakvo bi trebalo biti. U takvim prostorima glazba ne bi trebala ići u neku neurotičnost i užurbanost, nego u jednu svetu smirenost. A to je jako važno upravo za gregorijansko pjevanje.“

Dinamiku u gregorijanskom pjevanju regulira sam tekst koji je slobodnog ritma, kazao je nadalje predavač. Riječ je ona koja u gregorijanskom pjevanju vodi melodiju, a važan je i prostor za tišinu i šutnju u samom pjevanju. Istaknuo je kako liturgija nije proizvodnja dojma, nego povratak Istini.

„U Dubrovniku liturgijska glazba nema kamo pobjeći. Ili je istinita onakva kakva jest ili je razotkrivena sa svim svojim nedostacima. I baš zato ona tu može biti ono što jest, ne neki glazbeni stil nego liturgijska prirodnost, ono što nam pripada kao sudionicima liturgije“, rekao je predavač i na primjerima predočio kako je gregorijansko pjevanje u liturgiji posvuda prisutno. Ono pripada liturgijskom činu i nikada ne ističe izvođača, nego se svi glasovi spajaju u jednu

melodiju. Ne traži pljesak na kraju, nego ostavlja mir da bi u čovjeku odjeknulo ono što je čuo jer zbor koji u liturgiji pjeva nije samo ansambl koji nastupa, nego Crkva koja moli.

Kao četiri kriterija koja trebaju biti zadovoljena da bi neka pjesma postala liturgijskom glazbom, predavač je istaknuo: primat riječi koja treba biti biblijska ili liturgijska; asketska mjera koja podrazumijeva da je manje i kvalitetno bolje nego više i manje kvalitetno; akustična poniznost koja traži mirnoću i jasnoću u izražaju te duhovna istinitost koja je u službi obreda, a ne onoga što se voli pjevati. „Kad pjevamo gregorijansko pjevanje, ne pjevamo da bismo ispunili prostor i vrijeme nego da bismo otvorili prostor Bogu, a vrijeme vječnosti“, zaključio je Urlić.

Voditelji crkvenih zborova zatim su sudjelovali na euharistijskom slavlju koje je također predvodio predavač Urlić te su skladnim pjevanjem sudjelovali u molitvi Crkve.

Angelina Tadić